

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA
UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
PRÁVNICKÁ FAKULTA**

Evidenčné číslo: 101002/B/2019/36100139018778116

FINANCOVANIE ÚZEMNEJ SAMOSPRÁVY

Bakalárska práca

2019

Kristína Klamová

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA
UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
PRÁVNICKÁ FAKULTA**

FINANCOVANIE ÚZEMNEJ SAMOSPRÁVY

Bakalárska práca

Študijný program: Ekológia a právo

Študijný odbor: NÁRODNÉ HOSPODÁRSTVO
PRÁVO

Školiace pracovisko: Katedra finančného práva
Právnická fakulta

Školiteľ a konzultant: doc. JUDr. Ing. Matej Kačaljak, PhD.

Bratislava 2019

Kristína Klamová

Pod'akovanie

Rada by som sa pod'akovala svojmu školiteľovi doc. JUDr. Ing. Matejovi Kačaljakovi, PhD za všetok čas a vedomosti, ktoré mi pri písaní záverečnej práce venoval.

Ďakujem, za všetky konzultácie, rady, pripomienky a za nasmerovanie ku konečnému výsledku.

ABSTRAKT

KLAMOVÁ, Kristína: *Financovanie územnej samosprávy*. – Univerzita Komenského v Bratislave. Právnická fakulta; Katedra finančného práva. Ekonomická univerzita v Bratislave. Národohospodárska fakulta. Vedúci záverečnej práce: doc. JUDr. Ing. Matej Kačaljak, PhD. – Bratislava: PraF UK, 2019, 43s.

Zámerom práce je priblížiť pridelovanie zdrojov do rozpočtov obcí a ich možnosti získania dodatočných finančných prostriedkov. Ďalej sa zameriavame na využívanie týchto zdrojov a ich dostatočnosť, na príklade konkrétnej obce v Bratislavskom kraji. Práca je rozdelená do 3 kapitol. Obsahuje 10 grafov a 6 tabuliek. V prvej kapitole sa venujeme príjmom do obecných rozpočtov. Hlbšie sa pozeráme najmä na daňové príjmy konkrétnej obce. Okrajovo spomíname ostatné príjmy. V druhej kapitole rozoberáme, na aké výdavky obec použila prostriedky z rozpočtu v sledovanom období. Uvádzame projekty, ktoré financovala sama obec a projekty financované z fondov Európskej únie. V poslednej kapitole sme načrtli vyváženosť príjmovej a výdavkovej stránky v rozpočte obce. Na záver analyzujeme možnosti obce navýšiť svoje príjmy, priemerný podiel miestnych a podielových daní na príjmoch obcí v našej krajine a zamýšľame sa nad tým, aké by boli klady a zápory, ak by sa daný podiel miestnych daní v budúcnosti zvýšil.

Kľúčové slová:

územná správa, obecná samospráva, financovanie, príjmy obce, miestna daň, podielová daň, výdavky obce

ABSTRACT

KLAMOVIČ, Kristína: *Financing of local self-government*. – Comenius University in Bratislava. Faculty of Law; Department of Financial law. University of Economics in Bratislava. Faculty of National economy. Supervisor: doc. JUDr. Ing. Matej Kačaljak, PhD. – Bratislava: PraF UK, 2019, 43s.

Our final thesis intention is to describe financial resources allocation to the municipalities' budgets. Furthermore, we are focusing on usage and sufficiency of these resources in specific Bratislava Region village. Thesis is structured to 3 chapters; analysis is documented by 10 graphs and 6 charts. First chapter pay attention on municipalities' budgets incomes. We are deeper focusing on tax revenues of our selected village. We are also marginally mentioning other intakes. In the second chapter we parse the purposes of these revenues spending in the reference period. We announce projects funded by the municipality itself and projects sponsored by the European Union funds. Last chapter shows the municipality's budget incomes/outcomes balance. In conclusion we are analysing village incomes increase possibilities, average proportion of local and shared taxes in our country and we are finally evaluating pros and cons of potential local taxes increase in the future.

Keywords:

local self-government, municipality self-government, financing, revenues of municipality, local taxes, shared taxes, expenses of municipality

Obsah

Úvod.....	7
1. Príjmy do rozpočtu obce.....	13
1.1 Miestne dane	19
1.1.1 Daň z nehnuteľnosti	19
1.1.2 Poplatok za rozvoj	20
1.1.3 Daň za psa	21
1.1.4 Daň za ubytovanie	21
1.1.5 Daň za užívanie verejného priestranstva	22
1.1.6 Daň za predajné automaty	23
1.1.7 Daň za nevýherné hracie prístroje	23
1.1.8 Daň za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta	24
1.1.9 Poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady	24
1.2 Podielová daň	26
1.3 Ostatné príjmy, celkový prehľad príjmov a príjmy hodné osobitného zreteľa	27
1.3.1 Ostatné príjmy.....	27
1.3.2 Celkový prehľad príjmov	29
1.3.3 Mimoriadne príjmy - Eurofondy.....	30
2. Výdavky.....	31
3. Výsledok hospodárenia.....	33
Záver	35
Zoznam použitej literatúry	41
Legislatívne zdroje.....	41
Knihy, monografie a články v časopisoch	41
Internetové zdroje	42

Úvod

Územná samospráva sa úzko spája s pojmom decentralizácie verejnej moci a finančných prostriedkov. V istom zmysle ide o spätný proces návratu niektorých kompetencií do rúk municipalít. V minulosti totiž boli tendencie skôr opačné. Menšie územné jednotky sa spájali a formovali mestá a postupne štáty. Tým odovzdali časť svojich kompetencií ústrednej moci.

Musgrave sa takisto domnieval, že viac jednotkový fiškálny systém, ktorý nájdeme prakticky v každej krajine, vznikol ako výsledok historického vývoja formovania národov. Moderné národy sa podľa neho neformovali cestou dobrovoľného spojenia jedincov, prevažne vznikali spojením už skôr existujúcich suverénnych území do národného celku. V tomto procese si jednotky (napríklad kolónie) určité fiškálne právomoci ponechali a iných sa vzdali, čím vytvorili celok.

Určité fiškálne funkcie sa dajú vykonávať centralizovane, no iné by sa mali opäť decentralizovať.¹

Distribučná a stabilizačná funkcia verejných financií by sa pritom mali vykonávať iba centralizovane a alokačnú funkciu verejných financií je potrebné decentralizovať.

Územnou samosprávou, samostatnou fiškálnou jednotkou, Baláži rozumie mesto, respektíve obec alebo samosprávny kraj, územný a správny celok Slovenskej republiky, ktorý združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt.

Je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a vlastnými príjmami. Základnou úlohou mesta a obce je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a uspokojovanie potrieb obyvateľov. Ich územie zodpovedá sídelnej štruktúre.

Mestá a obce sú financované predovšetkým z vlastných príjmov a sčasti aj zo štátnych dotácií. Do roku 2003 boli financované najmä z transferov. Od reformy v roku 2004, teda od decentralizácie verejnej správy, došlo už aj k finančnej decentralizácii.²

¹ MUSGRAVE, R. A. – MUSGRAVEOVÁ, P. B. Verejné financie v teórii a praxi. Praha : Management Press, 1994, s. 415-416. ISBN 80-85603-76-4.

² BELIČKOVÁ, K. – BALÁŽI, P. – BRINDZOVÁ, Z. Verejné rozpočty. Bratislava : Ekonóm, 2015, s. 117. ISBN 978-80-225-4142-8.

Medzi vlastné príjmy obcí patria najmä daňové a nedaňové príjmy. Daňovými príjmami sú podielové dane a miestne (najmä majetkové) dane vrátane poplatku za rozvoj a za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Podľa Petránikovej daňové príjmy zohrávajú dôležitú úlohu pri porovnávaní a meraní fiškálnej decentralizácie.

Prostredníctvom daňových príjmov je možné vyjadriť finančnú sebestačnosť obcí.

Uvedený ukazovateľ vypovedá o podiele vlastných, daňových a vlastných daňových príjmov obce na celkových bežných príjmoch rozpočtu obce.

$$\text{Finančná sebestačnosť (FS1)} = \frac{\text{vlastné príjmy obce}}{\text{celkové príjmy obce}}$$

$$\text{Finančná sebestačnosť (FS2)} = \frac{\text{daňové príjmy obce}}{\text{celkové príjmy obce}}$$

$$\text{Finančná sebestačnosť (FS3)} = \frac{\text{vlastné daňové príjmy obce}}{\text{celkové príjmy obce}}$$

Finančná sebestačnosť je ukazovateľom, ktorý vyjadruje mieru samostatnosti a stability hospodárenia obecnej samosprávy.³

Pélieová medzi vlastné príjmy zaraďuje aj:

- Nedaňové príjmy, ktorých súčasťami sú príjmy z podnikania a vlastníctva majetku, administratívne a iné poplatky, kapitálové príjmy, úroky z domácich úverov, úroky zo zahraničných úverov a iné nedaňové príjmy.
- Granty a transfery, medzi ktoré patria bežné a všeobecné granty a transfery na samosprávu obcí a na verejnú dopravu a kapitálové transfery.

³ Simona Petrániková. 2015. The financing of local self-government in conditions of Slovak republic, s. 116. In *Information technology application* [online]. 2015, IV. ročník, 2. číslo [04.05.2019]. Dostupné online na ftp://193.87.31.84/0211700/2015_02_ita.pdf. ISSN: 1338-6468 (print version), EAN 9771338646000 52.

- Príjmy zo splácania úverov a pôžičiek, predaja účastín, ktoré sa delia na príjmy z domácich úverov, príjmy zo zahraničných úverov a príjmy z predaja účastín.

Cudzími zdrojmi podľa Neubauerovej potom sú prijaté úvery, ktoré môžu byť tuzemské alebo zahraničné.⁴

Zo štátneho rozpočtu sú však do rozpočtov územnej samosprávy stále pridelované isté finančné prostriedky. Deje sa to najmä vtedy, keď obec nie je schopná svoje úlohy plniť sama.

Štát obci poskytuje finančné prostriedky dvomi spôsobmi. Absolútny spôsob presúvania finančných prostriedkov podľa Neubauerovej znamená presun konkrétnej, absolútne vyčíslenej sumy peňažných prostriedkov medzi vládny úrovňami.

V decentralizovanom systéme najčastejšie nadobúda podobu dotácií (transferov), a to neúčelových dotácií (vyššia vládna úroveň, ktorá dotácie poskytuje, bližšie nešpecifikuje účel ich použitia), alebo účelových dotácií (poskytujú sa na konkrétny účel – napríklad na rozvojové programy, ekologické zámery,...).

Nezriedka sa poskytovanie dotácií viaže na podmienku participácie nižšej vládnej úrovne na spolufinancovaní dotovaného projektu.

Relatívny spôsob presúvania finančných prostriedkov znamená, že vyššia vládna úroveň umožní nižšej participovať na finančných zdrojoch, ktoré plynú do jej rozpočtu.

Najčastejšie sa tento spôsob prejavuje existenciou takzvaných podielových daní, ktorých výnos sa podľa istých, vopred stanovených pravidiel medzi tieto vládne úrovne prerozdeli.⁵

V týchto prípadoch tiež ide o vlastné príjmy obce.

Výdavky obce slúžia najmä na financovanie jej kompetencií.

Patrí sem predovšetkým územné plánovanie, miestny rozvoj, participácia na regionálnych plánoch, miestne komunikácie, mestská verejná doprava, bývanie, školské a sociálne zariadenia, polikliniky, nemocnice a mnoho ďalších.

Výdavky na prenesenú právomoc štátnej správy hradí štát.⁶

⁴ NEUBAUEROVÁ, E. et al. *Financie územnosprávnych celkov : Praktikum*. Bratislava : Ekonóm, 2009, s. 143-144, 159. ISBN 978-80-225-2690-8.

⁵ SIVÁK, R. et al. *Verejné financie*. Bratislava : Iura Edition, 2007, s. 104. ISBN 978-80-8078-094-4.

⁶ MIKLOŠ, I. et al. *Kniha reforiem*. Bratislava : Trend Visual, 2005, s. 41. ISBN 80-969378-0-4.

Zo zákona výdavkami obce môžu byť najmä:

- a) záväzky obce vyplývajúce z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi,
- b) výdavky na výkon samosprávnych pôsobností obce podľa osobitných predpisov a na činnosť rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zriadených obcou,
- c) výdavky na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy podľa osobitných predpisov,
- d) výdavky spojené so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku obce a majetku iných osôb, ktorý obec užíva na plnenie úloh podľa osobitných predpisov,
- e) záväzky vzniknuté zo spolupráce s inou obcou alebo s vyšším územným celkom, prípadne s ďalšími osobami na zabezpečenie úloh vyplývajúcich z pôsobnosti obce vrátane záväzkov vzniknutých zo spoločnej činnosti,
- f) výdavky vyplývajúce z medzinárodnej spolupráce obce,
- g) úroky z prijatých úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí,
- h) výdavky súvisiace s emisiou cenných papierov vydaných obcou a na výdavky na úhradu výnosov z nich,
- i) iné výdavky ustanovené osobitnými predpismi.⁷

Na základe predpokladaných príjmov a výdavkov obec zostavuje plán finančného hospodárenia na nasledujúci rok.

Podľa Žárskej je základom finančného hospodárenia obce rozpočet obce, ktorý sa zostavuje na obdobie jedného kalendárneho roka.

Je upravený zákonom SNR číslo 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v §9. Rozpočet má príjmovú a výdavkovú časť a musí byť pred schválením zverejnený najmenej 15 dní, aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť. Po skončení rozpočtového obdobia sa prijíma záverečný účet obce, ktorý tiež musí byť zverejnený pred schvaľovaním. K záverečnému účtu obce je potrebné vyjadrenie audítora, ktorý ročnú uzávierku overuje. Rozpočet sa povinne zostavuje ako bežný a kapitálový. Bežný rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný a kapitálový môže byť aj schodkový. Viacročný rozpočet, ktorý je definovaný ako strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky, sa zostavuje najmenej na tri roky. Záväzné sú len príjmy a výdavky na rozpočtový rok.“⁸

⁷<https://bit.ly/2GjEyKQ>

⁸ ŽÁRSKA, E. et al. Komunálna ekonomika a politika. Bratislava : Ekonóm, 2007, s. 90. ISBN 978-80-225-2293-9.

V našej práci vychádzame z viacerých zákonov a podzákonných noriem.

Prvým, v ktorom sme hľadali v súvislosti s jednotkou územnej samosprávy je zákon o obecnom zriadení, číslo 369/1990 Zb. Osobitne dôležitým pre nás je §7 o financovaní obce.

Zo zákonných noriem sme najviac pracovali so zákonom číslo 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad. Využívali sme prvú až desiatu časť tohto zákona.

Čerpali sme tiež do zákona číslo 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Podstatné pre nás boli najmä paragrafy 2-7.⁹

Uvedené dva zákony úzko súvisia s procesom decentralizácie na Slovensku. Prvý z nich, zákon číslo 582/2004 Z. z., nadobudol účinnosť 1. novembra 2004. Obce si teda mohli sadzbu miestnych daní nastaviť už od 1. januára 2005 samé. Druhý zákon, zákon číslo 583/2004 Z. z., účinný od 1. januára 2005, upravil tvorbu rozpočtu a hospodárenie obcí. Dodnes platia v takmer nezmenenej podobe. To považujeme za veľmi prospešné pre správne fungovanie financovania obcí a samosprávnych krajov. Územnej samospráve trvalo istý čas kým sa naučila dané normy používať a využiť možnosti, ktoré jej v nich zákon poskytuje. Navyše na ich základe vzniklo množstvo podzákonných predpisov, ktoré by zmenou zákonov mohli byť s nimi v rozpore.

Jednou zo zmien bolo napríklad zavedenie poplatku za rozvoj od roku 2017. Stalo sa tak zákonom číslo 447/2015 Z. z. o miestnom poplatku za rozvoj, ktorý nadobudol účinnosť od 1. novembra 2016.

Ďalším dôležitým zákonom pre financovanie obcí je zákon číslo 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve.

Z podzákonných noriem to boli všeobecne záväzné nariadenia obce upravujúce miestne dane.

Používame rôzne metódy získavania a spracovania informácií.

⁹ ZDRUŽENIE MIEST A OBCÍ. Dobré ráno samospráva! Žilina : Krupa Print BIZ, 2015, s. 14-68, 82-92. ISBN 978-80-967304-8-3.

Prvou z nich je pozorovanie. Pozorovaním štruktúry príjmov v záverečných účtoch viacerých obecných samospráv sme indukciou vyvodili hypotézu, ktorú budeme predpokladať aj v našej obci. Zároveň sme získané informácie porovnávali s informáciami agregátnymi a analyzovali sme zhodné a rozdielne znaky.

Analyticko-syntetické poznávacie postupy sme neskôr použili aj pri spracovaní dát všeobecne záväzných nariadení a záverečných účtov našej obce.

Pre lepšiu prehľadnosť sme informácie znázornili aj v tabuľkách a grafoch.

Z vyhodnotených informácií sme vyvodili závery.¹⁰

Naše laické očakávania, že miestne dane tvoria väčšinu príjmov obce, sa vyvrátili hneď, ako sme sa danej problematike začali skutočne venovať. Na základe tohto zistenia sme formulovali hypotézu, že väčšiu časť daňových príjmov budú tvoriť podielové dane.

Pre lepšiu názornosť našej analýzy sme si vybrali konkrétnu obec, na ktorú sme ju aplikovali. V tomto vidíme prínos našej práce.

Všeobecnú vedomosť o teórii decentralizácie a oboznámenie sa so zákonmi upravujúcimi túto problematiku je možné z viacerých zdrojov. Na základe nášho vyhľadávania sa však domnievame, že informácie o financiách konkrétnych subjektov územnej samosprávy nenájdeme ucelene rozpracované.

Preto veríme, že naša práca by mohla poskytnúť hlbší pohľad do financií vybranej obce, najmä do ich daňovej časti a pomôcť tak sprehľadniť dostupné informácie.

¹⁰ GONDA, V. Ako napísať a úspešne obhájiť diplomovú prácu. Bratislava : Iura Edition, 2012, s. 29-30. ISBN 978-80-8078-472-0.

1. Príjmy do rozpočtu obce

Na základe modelu fiškálneho federalizmu a decentralizácie príjmovú časť rozpočtu obce by mali tvoriť prevažne miestne dane. V dnešnej podobe, rozsahu a úprave boli do systematiky verejných financií začlenené dňa 1. januára 2005, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.¹¹

Taxatívny výpočet miestnych daní podľa §2 ods. 1 tohto predpisu je: daň z nehnuteľností, daň za psa, daň za užívanie verejného priestranstva, daň za ubytovanie, daň za predajné automaty, daň za nevýherné hracie prístroje, daň za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta a daň za jadrové zariadenie.

Obligatórne obce zaviedli miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na základe §2 ods. 2.

Výnos z daní podľa §2 ods. 1 a poplatku podľa §2 ods. 2 vrátane výnosu z pokuty a úroku z omeškania vzťahujúcich sa k týmto daniam a poplatku sú podľa § 100 tohto zákona príjmom rozpočtu obce, ktorá je správcom dane.¹²

Ďalším príjmom do rozpočtu obce sú podielové dane. Ide o dane poukazované štátom z daňových výnosov, prerozdeľované medzi nižšie rozpočtové úrovne, teda regionálne a miestne.

Najmä menšie obce, so starším obyvateľstvom nechcú sadzbu miestnych daní (napríklad pri dani z nehnuteľností) vyrubiť príliš vysokú. Preto významnejšiu časť príjmov obce často tvoria podielové dane.

Našu hypotézu aplikujeme na konkrétnu obec.

¹¹ <https://bit.ly/2IxMHEO>

¹² <https://bit.ly/2UnEYLU>

Vybrali sme si obec Rovinka.

Nachádza sa v juhozápadnej časti Slovenska na Podunajskej rovine, približne 15 km juhovýchodne od centra Bratislavy a približne 12 km severovýchodne od centra mesta Šamorín. Jej rozloha v roku 2012 dosiahla 8,85 km², avšak v obci neustále prebieha stavebná činnosť a súčasná rozloha bude zrejme väčšia. Počet občanov prihlásených na trvalý pobyt v roku 2016 dosiahol 3454. Skutočný počet trvalo žijúcich obyvateľov je vyšší.

Z hľadiska územnosprávneho členenia patrí obec Rovinka do okresu Senec a do Bratislavského samosprávneho kraja.

Ide o vidiecky typ sídla pozdĺž hlavnej dopravnej komunikácie.

Starostom obce je od 21. novembra 2018 Milan Kubeš a je predstaviteľom a najvyšším výkonným orgánom obce. Obecné zastupiteľstvo má jedenásť členov. Obecná rada má troch členov. Kontrolu v rozsahu ustanovení § 18d zákona 369/1990 o obecnom zriadení vykonáva hlavný kontrolór obce Ing. Ľubomír Dubeň.¹³

Zo záverečných účtov obce Rovinka za roky 2015-2017 sme zostavili prehľad príjmovej (Tabuľka1¹⁴) a výdavkovej (Tabuľka2.1¹⁵) časti rozpočtov a výsledkov hospodárenia za toto obdobie.¹⁶

V našej práci sa venujeme daňovým príjmom do rozpočtu, preto ich uvádzame podrobnejšie a budeme analyzovať ich jednotlivé časti.

Nedaňové príjmy a výdavky uvedieme v ďalších kapitolách len ilustratívne, z nich sa dozvieme, či sú príjmy pre obec postačujúce a aký je výsledok hospodárenia.

¹³ <https://bit.ly/2ZbXPNL>

¹⁴ Vlastné spracovanie

¹⁵ Vlastné spracovanie

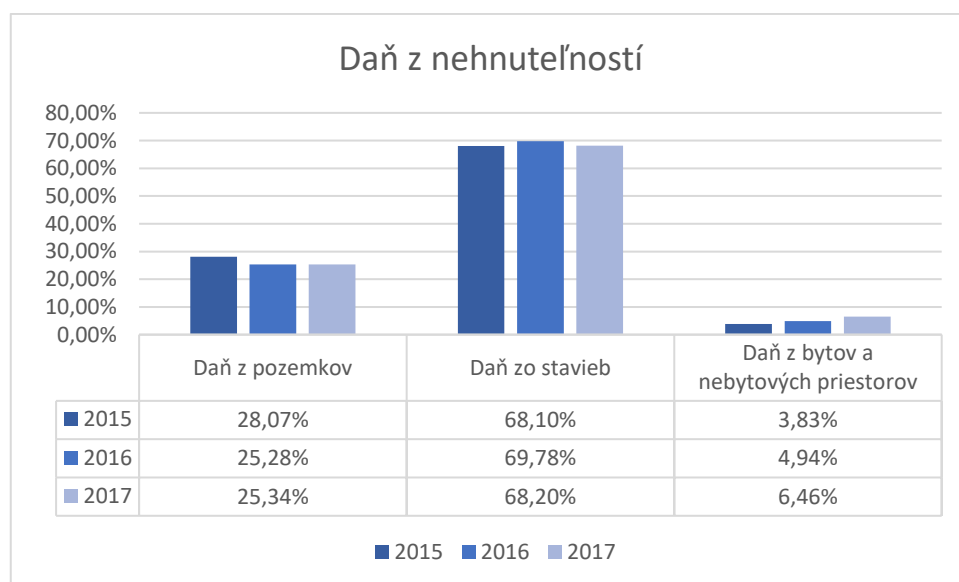
¹⁶ <https://bit.ly/2XoGYFR>

Tabuľka1

Riadok č.		2015	2016	2017
1	Bežné daňové príjmy	969 118,80 €	1 225 900,29 €	1 762 917,64 €
	z toho:			
2.	Daň z nehnuteľností	199 435,84 €	215 964,26 €	219 442,26 €
	z toho:			
3.	<i>Daň z pozemkov</i>	<i>55 975,59 €</i>	<i>54 593,97 €</i>	<i>55 611,84 €</i>
4.	<i>Daň zo stavieb</i>	<i>135 819,76 €</i>	<i>150 702,25 €</i>	<i>149 658,88 €</i>
5.	<i>Daň z bytov a nebytových priestorov</i>	<i>7 640,49 €</i>	<i>10 668,04 €</i>	<i>14 171,54 €</i>
6.	Poplatok za rozvoj	0,00 €	0,00 €	238 766,64 €
7.	Daň za psa	7 138,18 €	7 302,77 €	8 100,84 €
8.	Daň za ubytovanie	3 699,18 €	2 266,11 €	3 617,90 €
9.	Daň za užívanie verejného priestranstva	2 673,22 €	3 463,38 €	3 943,78 €
10.	Poplatok za komunálne odpady a drobné stav. odpady	116 445,38 €	133 074,41 €	148 179,80 €
	spolu:			
11.	Miestne dane	329 391,80 €	362 070,93 €	622 051,22 €
12.	Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve	639 727,00 €	863 301,98 €	1 140 866,42 €

Graf1.1.2¹⁷ vyjadruje percentuálne porovnanie jednotlivých daní z nehnuteľností.

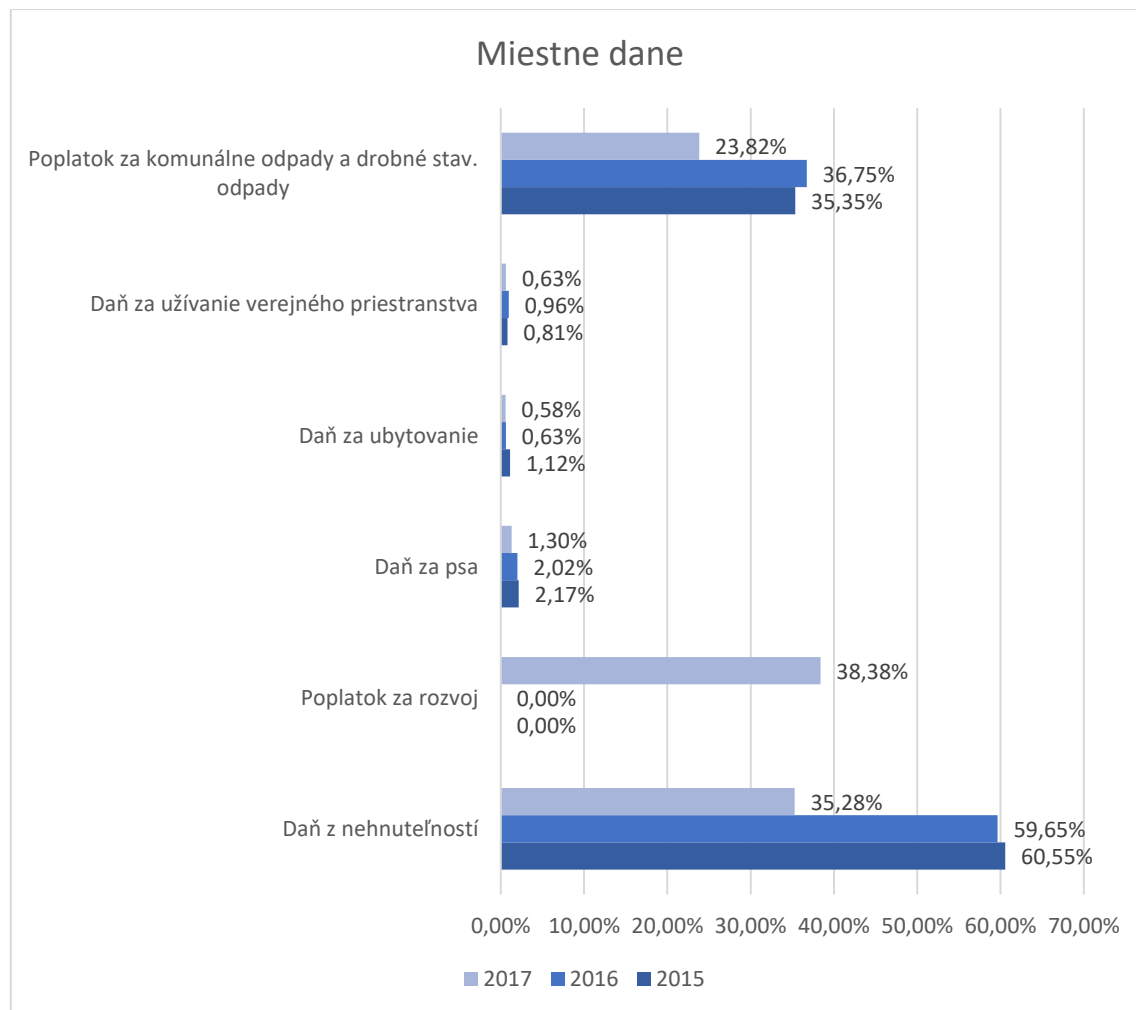
Graf1.1.2

¹⁷ Vlastné spracovanie

Graf1.1.3¹⁸ zobrazuje percentuálnu výšku jednotlivých miestnych daní.

Graf1.1.3

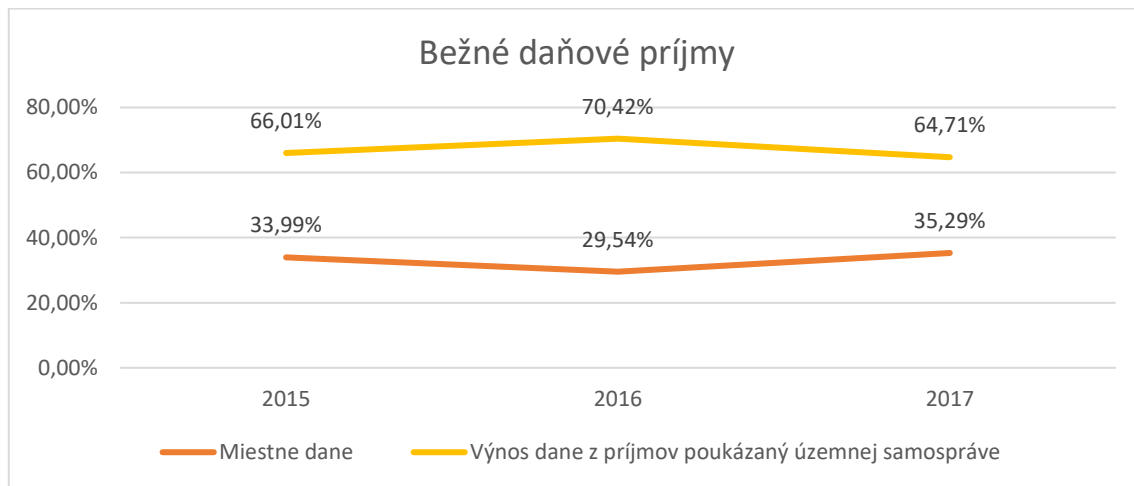

V nasledujúcich dvoch grafoch porovnávame výšku príjmov z miestnych daní a podielových daní.

¹⁸ Vlastné spracovanie

V Grafe1.1.4¹⁹ ide o ich podiel na daňových príjmoch.

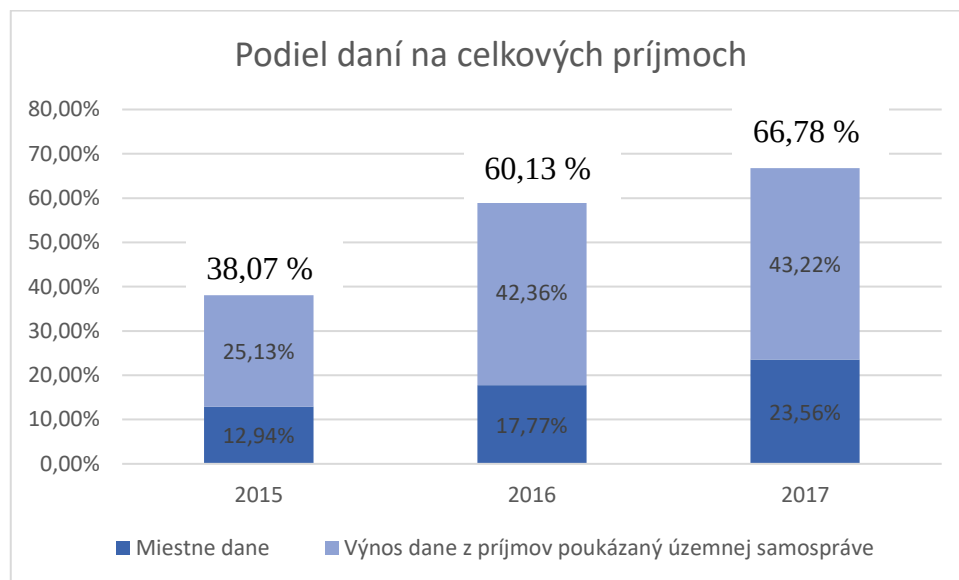
Graf1.1.4

¹⁹ Vlastné spracovanie

Graf1.1.5²⁰ nám hovorí, akú časť celkových príjmov tieto dane tvoria.

Graf1.1.5

Tmavomodrá časti stĺpcov znázorňuje finančnú sebestačnosť obce FS3.

V roku 2015 teda obec bola finančne samostatná len z 13 %, ale medziročne sa jej samostatnosť zvyšuje a v roku 2016 už dosiahla výšku takmer 18 %, v roku 2017 už to bolo 24 %.

Čísla nad stĺpcami Grafu1.1.5 predstavujú finančnú sebestačnosť FS2.

Taktiež zaznamenala medziročný nárast z 38 % v roku 2015, cez 60 %, až po 67 % v roku 2017.

Keďže obec v svojich záverečných účtoch žiadne cudzie príjmy neuvádza, finančná sebestačnosť FS1 by mala predstavovať 100 %.

Podrobnejšie si môžeme pozrieť v Tabuľke1.2.

²⁰ Vlastné spracovanie

1.1 Miestne dane

Ich výšku uvádzame v riadku č. 11 Tabuľky1.

Dosahujú približne polovicu podielových daní. Porovnanie nájdeme v Grafe1.1.4.

Podrobný rozbor nájdeme v Grafe1.1.3.

1.1.1 Daň z nehnuteľnosti

Miestna daň z nehnuteľností je upravená všeobecne záväzným nariadením číslo 3/2014 v znení Dodatku č. 1 účinného od 1. januára 2016. Uvádzame ju v riadku č. 2 Tabuľky1. Tvori najvyšší príjem z miestnych daní. Bližšie sa im venujeme v Grafe1.1.2.

Základ dane a sadzba dane pri *dani z pozemkov* podľa §2 a §3 tohto normatívneho správneho aktu je upravený nasledovne:

- a) orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady 0,8554 € /m² so sadzbou dane 0,33 %
- b) trvalé trávnaté porasty 0,2190 € /m² so sadzbou dane 0,33 %
- c) záhrady, zastavané plochy a nádvoria 1,8500 € /m² so sadzbou dane 0,50 % až 0,60%
- d) lesné pozemky, na ktorých sú hospodárske lesy, rybníky s chovom rýb a ostatné hospodársky využívané vodné plochy 0,3223 € /m² so sadzbou dane 0,50 %
- e) stavebné pozemky 18,5800 € /m² so sadzbou dane 1,50 %
- f) základom dane z pozemkov, na ktorých sa nachádza zariadenie na výrobu elektriny zo slnečnej energie, transformačná stanica alebo predajný stánok, je hodnota pozemku určená vynásobením skutočnej výmery transformačnej stanice alebo predajného stánku v m² a hodnoty pozemku za 1 m² uvedenej v ods. 1 písm. e) 18,5800 € /m² so sadzbou dane 1,25 % až 1,50 %.

Pri *dani zo stavieb* je základom dane podľa §4 výmera zastavanej plochy (aj začatej) v m². Ročná sadzba dane sa podľa §5 pohybuje medzi 0,20 € za stavby na bývanie a 1,50 € za priemyselné stavby a stavby na ostatné podnikanie.²¹

²¹ <https://bit.ly/2VN47B7>

Dodatok č. 1, článok I., ktorým sa v plnom rozsahu nahrádza §5 ods. 2 všeobecne záväzného nariadenia obce Rovinka číslo 3/2014 za každé ďalšie podlažie okrem prvého nadzemného určuje sadzbu dane vo výške 0,16 €. ²²

Daň sa potom vypočíta ako súčin základu dane a ročnej sadzby dane zo stavieb podľa ods. 3 toho istého paragrafu.

§6 o *dani z bytov* určuje ročnú sadzbu vo výške 0,30 € za každý aj začatý m² podlahovej plochy bytu a nebytového priestoru v bytovom dome. Pri *nebytových priestoroch* slúžiacich na podnikanie a zárobkovú činnosť je 5-násobne vyššia.

Podľa §7 ods. 3 správca dane ešte poskytuje zníženie daní zo stavieb a bytov vo výške 50% na stavby a byty na bývanie vo vlastníctve fyzických osôb starších ako 70 rokov, držiteľov preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ako aj prevažne alebo úplne bezvládných fyzických osôb, ktoré slúžia na ich trvalé bývanie. ³

1.1.2 Poplatok za rozvoj

Miestny poplatok za rozvoj je už upravený v novom všeobecne záväznom nariadení číslo 3/2017 s účinnosťou od 1. januára 2018. Jeho staré znenie už na webovej stránke obce nie je uverejnené.

Na rok 2018 je určený takto:

- a) 35€/m² za stavby na bývanie
- b) 35€/m² za stavby na pôdohospodársku produkciu, skleníky, stavby pre vodné hospodárstvo, stavby využívané na skladovanie vlastnej pôdohospodárskej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu
- c) 35€/m² za priemyselné stavby a stavby využívané na skladovanie vrátane stavieb na vlastnú administratívu

²² <https://bit.ly/2DfgzTa>

d) 35€/m² za stavby na ostatné podnikanie a na zárobkovú činnosť, stavby využívané na skladovanie a administratívu súvisiacu s ostatným podnikaním a so zárobkovou činnosťou

e) 35€/m² za ostatné stavby.²³

Nájdeme ho v Grafe1.1.3.

1.1.3 Daň za psa

Miestnu daň za psa v našej obci upravuje všeobecne záväzné nariadenie číslo 3/2013.

Článok IV, ods. 4.2 určuje sadzbu dane za jedného psa staršieho ako 6 mesiacov takto:

- a) základná sadzba dane je 10 € za kalendárny rok
- b) za psa v byte v bytovom alebo rodinnom dome 20 € za kalendárny rok
- c) za psa v podnikateľskom objekte 30 € za kalendárny rok.

Za každého ďalšieho psa zostáva sadzba dane rovnaká.²⁴

Uvádzame ju v Grafe1.1.3.

1.1.4 Daň za ubytovanie

Základ a sadzba miestnej dane za ubytovanie sú určené v Článku IV všeobecne záväzného nariadenia obce číslo 6/2013.

Základom dane je počet prenocovaní podľa ods. 4.1.

Podľa ods. 4.2 obec Rovinka, ako príslušný správca dane, určuje sadzbu dane vo výške 0,33 €/osobu/noc.²⁵

Uvádzame ju v Grafe1.1.3.

²³ <https://bit.ly/2II4QQH>

²⁴ <https://bit.ly/2VMxRyc>

²⁵ <https://bit.ly/2Difxpp>

1.1.5 Daň za užívanie verejného priestranstva

Miestna daň za užívanie verejného priestranstva bola zavedená s účinnosťou od 1. januára roku 2014 všeobecne záväzným nariadením číslo 14/2013 v znení Dodatku č.1. Článok IV hovorí o základe a sadzbe dane.

Základom dane je podľa ods. 4.1 tohto nariadenia výmera užívaného verejného priestranstva v m².

Sadzbou dane za každý aj začatý m² a za každý aj začatý deň osobitne užívaného verejného priestranstva podľa ods. 4.2 je:

- a) 5,00 €/m²/deň za umiestnenie zariadenia slúžiaceho na poskytovanie služieb a za umiestnenie predajného zariadenia
- b) 5,00 €/m²/deň za umiestnenie stolov a trhových stolov
- c) 0,70 €/m²/deň za umiestnenie skládky a iného materiálu, zariadenia pre stavebné a rekonštrukčné práce, oplotenia a podobného zariadenia na zriadenie staveniska, kontajnera alebo lešenia k stavenisku
- d) 0,07 €/m²/deň za umiestnenie lunaparku, cirkusu alebo inej atrakcie
- e) 5,00 €/m²/deň za umiestnenie prenosného reklamného zariadenia
- f) 30,00 €/m²/deň za umiestnenie zariadenia na jednorazovú reklamnú akciu spojenú s predajom
- g) za umiestnenie materiálu z výkopových prác vrátane zabratej plochy rozkopávky:
 - 1. až 14. deň vo výške 0,20 €/m²/deň
 - 14. až 30. deň vo výške 0,50 €/m²/deň
 - 31. až deň odstránenia materiálu z výkopových prác 2,00 €/m²/deň
- h) 0,50 €/m²/deň za umiestnenie sezónnej alebo stálej terasy
- i) 0,03 €/m²/deň za trvalé parkovanie vozidla mimo stráženého parkoviska, ktoré je vyznačené dopravnou značkou
- j) 1,00 €/m²/deň za umiestnenie zariadenia slúžiaceho kultúrno-spoločenským, zábavným, reprezentačným, športovým a iným propagačným podujatiam na verejnom priestranstve

- k) 5,00 €/m²/deň za umiestnenie zariadenia a vyhradenie verejného priestranstva na nakrúcanie klipov, filmov, spotov, televíznych programov a reklám, fotografovanie na verejnom priestranstve pre reklamu a iné komerčné účely, umiestnenie tribún, dekorácií, rekvizít a prenosnej techniky uskutočnených na verejnom priestranstve.²⁶

Uvádzame ju v Grafe 1.1.3.

1.1.6 Daň za predajné automaty

Miestna daň za predajné automaty bola v našej obci zavedená s účinnosťou od 1. januára 2013. Jej úpravu nájdeme vo všeobecne záväznom nariadení číslo 5/2013. Za ne ako príslušný správca určila ako základ dane jeden automat na jeden kalendárny rok. Sadzba dane je:

- a) za predajný automat s najviac desiatimi druhmi tovaru vo výške 40 €
- b) za predajný automat s viac ako desiatimi druhmi tovaru vo výške 80 €
- c) za predajný automat s najviac desiatimi druhmi tovaru, obsahujúci ponuku tabakových výrobkov alebo alkoholických nápojov vo výške 5 násobku sadzby dane (t.j. 200 €).²⁷

Predmetom tejto dane nie sú automaty, ktoré vydávajú cestovné lístky verejnej dopravy.

Výnos z tejto dane nie je uvedený v záverečnom účte obce Rovinka.

1.1.7 Daň za nevýherné hracie prístroje

Miestnu daň za nevýherné hracie prístroje obec zaviedla spolu s predošlou daňou 1. januára 2013. Nájdeme ju vo všeobecne záväznom nariadení číslo 4/2013.

Základom dane je počet nevýherných hracích prístrojov. Za jeden na jeden kalendárny rok obec Rovinka určila sadzbu dane na:

- a) 35 € pre elektronické prístroje na počítačové hry

²⁶ <https://bit.ly/2PaIPec>

²⁷ <https://bit.ly/2IoIgNC>

- b) 200 € pre mechanické prístroje, elektronické prístroje, automaty a iné zariadenia na zábavné hry.²⁸

Výnos z tejto dane taktiež nie je uvedený v záverečnom účte obce.

1.1.8 Daň za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta

Miestna daň za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta v našej obci nie je vyberaná.²⁹

1.1.9 Poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

Miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady je konštruovaný ako obligatórny miestny poplatok, ktorý sa vyberá za odpady vznikajúce na území obce. Predmetom poplatku však nie sú elektroodpady, použité batérie a akumulátory pochádzajúce od fyzických osôb a biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad. S účinnosťou od 1. júla 2016 sa však menilo zákonné vymedzenie predmetu poplatku v tom zmysle, že poplatok sa platí za:

- a) činnosti nakladania so zmesovým komunálnym odpadom,
- b) činnosti nakladania s biologicky rozložiteľným komunálnym odpadom,
- c) triedený zber zložiek komunálneho odpadu, na ktoré sa nevzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov,
- d) náklady spôsobené nedôsledným triedením oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov,
- e) náklady presahujúce výšku obvyklých nákladov podľa zákona o odpadoch.³⁰

Poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady je v našej obci už tiež upravený novým všeobecne záväzným nariadením číslo 5/2017 s účinnosťou od 1. januára 2018.

Množstvový zber komunálneho odpadu je zavedený s určenou sadzbou 0,0150 EUR/liter odpadu/odvoz.

²⁸ <https://bit.ly/2VNrjiX>

²⁹ <https://bit.ly/2II5fCH>

³⁰ BABČÁK, V. Daňové právo na Slovensku. Bratislava : EPOS, 2015, s. 382. ISBN 978-80-562-0091-9.

Ročný poplatok za odvoz komunálneho odpadu sa stanoví ako súčin frekvencie odvozu (12, 26 alebo 52), sadzby za 1 liter odpadu a objemu zbernej nádoby, ktorú poplatník využíva v súlade so zavedeným systémom zberu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov v obci. Štandardne sa odvoz vykonáva 26-krát za rok.

Cena za odvoz je vo výške 1,80 € pri 120 litrovej nádobe (spolu 46,80 €/rok) a 3,60 € pri 240 litrovej nádobe (spolu 93,60 €/rok). Uvedené sadzby platia pre fyzické aj právnické osoby.

Za drobný stavebný odpad odovzdaný na Zbernom dvore sa stanovuje sadzba poplatku vo výške 0,05 EUR/kg.³¹

Uvádzame ho v Grafe 1.1.3.

³¹ <https://bit.ly/2Dbfbbh>

1.2 Podielová daň

Jej výšku uvádzame v riadku č. 12 Tabuľky1.

Do rozpočtov obcí je prideľovaná len jedna podielová daň. Podľa §2 zákona č. 564/2004 o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve je vlastným príjmom obcí 70 % výnosu dane z príjmov fyzických osôb.³² Zvyšných 30 % je príjmom vyšších územných celkov.³³

Vzorec, pomocou ktorého sa celoslovenský podiel obcí na výnose dane rozdeľuje do jednotlivých obcí, sa skladá zo štyroch kritérií: počet obyvateľov s trvalým pobytom na území obce čiastočne upravený koeficientom nadmorskej výšky za účelom zohľadnenia rozdielnej finančnej náročnosti zabezpečovania originálnych kompetencií, počet obyvateľov vážený koeficientom veľkostnej kategórie obce, počet žiakov základných umeleckých škôl a predškolských zariadení navštevujúcich zariadenia a podiel obyvateľov, ktorí dovŕšili vek 62 rokov.³⁴

Obec teda dostáva podielovú daň len za tých obyvateľov, ktorí tu majú prihlásené trvalé bydlisko. Miestne dane však platia všetci, ak sa ich daná daň týka – napríklad daň z nehnuteľnosti platí každý, kto v obci vlastní nehnuteľnosť.

Zaujímavým javom je, že podielová daň dosahuje vyššie hodnoty napriek tomu, že veľké množstvo skutočných obyvateľov obce tu oficiálne bydlisko nemá.

³² <https://bit.ly/2Uo9PYO>

³³ <https://bit.ly/2VLfbP7>

³⁴ ŽÁRSKA, E. et al. Komunálna ekonomika a politika. Bratislava : Ekonóm, 2007. ISBN 978-80-225-2293-9.

1.3 Ostatné príjmy, celkový prehľad príjmov a príjmy hodné osobitného zreteľa

1.3.1 Ostatné príjmy

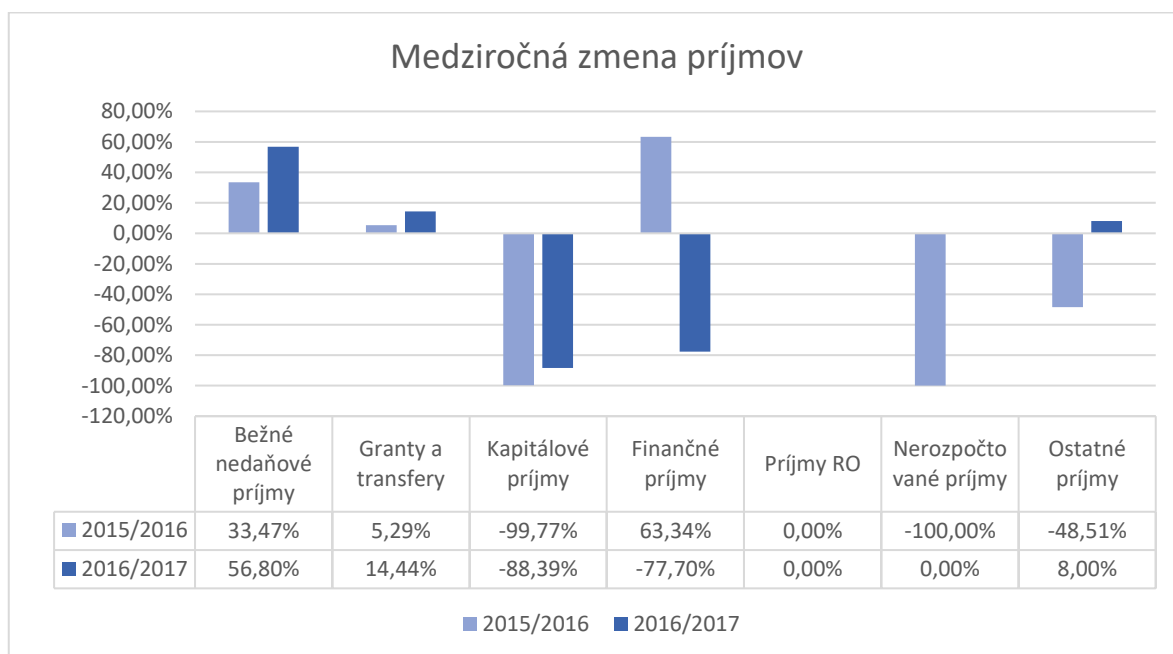
V Tabuľke1.2³⁵ uvádzame ostatné príjmy dosiahnuté v skúmanom období v hodnotovom vyjadrení.

Tabuľka1.2

Riadok č.		2015	2016	2017
1.	Bežné nedaňové príjmy	171 910,01 €	229 456,53 €	359 795,09 €
2.	Bežné príjmy - granty a transfery	391 001,02 €	411 700,64 €	471 165,82 €
3.	Kapitálové príjmy	759 902,39 €	1 722,00 €	200,00 €
4.	Finančné príjmy	103 516,00 €	169 080,00 €	37 699,46 €
5.	Príjmy RO s práv. subjekt.	0,00 €	0,00 €	8 053,60 €
6.	Nerozpočtované príjmy	150 636,31 €	0,00 €	0,00 €
	spolu:			
7.	Ostatné príjmy	1 576 965,73 €	811 959,17 €	876 913,97 €

Graf1.2.2³⁶ porovnáva ich medziročný nárast alebo pokles.

Graf1.2.2

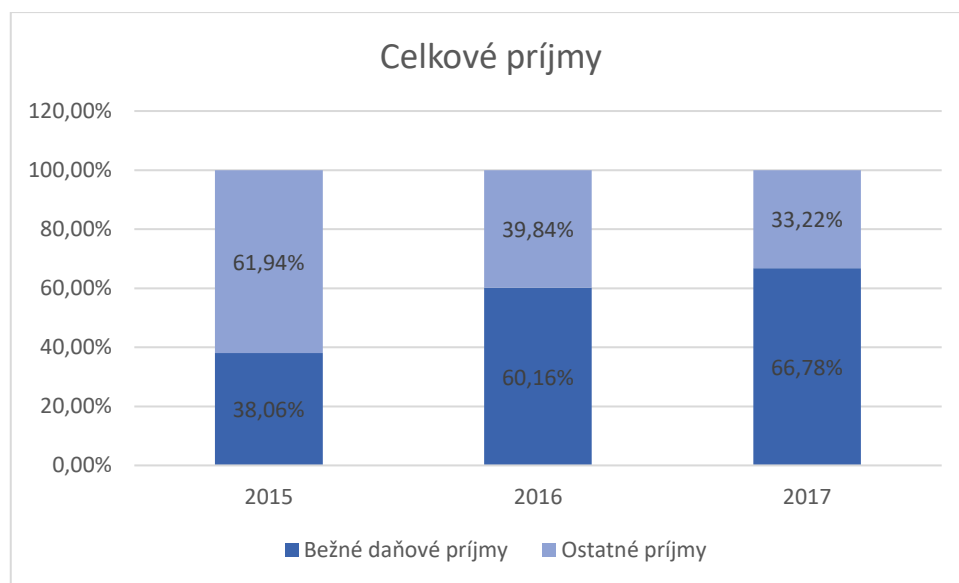
³⁵ Vlastné spracovanie

³⁶ Vlastné spracovanie

V príjmoch rozpočtových organizácií, percentuálny nárast nemôžeme vyjadriť, keďže ide o nárast z nulovej hodnoty. Ide však o nárast o vyše 8 tisíc eur.

V Grafe1.3³⁷ ďalej porovnávame pomer daňových a ostatných príjmov na celkových príjmoch obce.

Graf1.3

Ostatné príjmy boli vyššie ako daňové len v roku 2015 a tvorili dokonca až o 23,88 % väčšiu časť celkových príjmov.

Tento nezvyčajný jav bol spôsobený vysokými kapitálovými príjmami obce v tomto roku a nerozpočtovanými príjmami, ktoré obec v ďalších rokoch nedosiahla.

³⁷ Vlastné spracovanie

1.3.2 Celkový prehľad príjmov

Tabuľka 1.3.2³⁸ zobrazuje celkový prehľad príjmov obce v sledovanom období.

Tabuľka 1.3.2

Riadok č.		2015	2016	2017
1.	Príjmy celkom	2 546 084,53 €	2 037 859,46 €	2 639 831,61 €
	z toho:			
2.	Bežné daňové príjmy	969 118,80 €	1 225 900,29 €	1 762 917,64 €
	z toho:			
3.	Daň z nehnuteľností	199 435,84 €	215 964,26 €	219 442,26 €
	z toho:			
4.	Daň z pozemkov	55 975,59 €	54 593,97 €	55 611,84 €
5.	Daň zo stavieb	135 819,76 €	150 702,25 €	149 658,88 €
6.	Daň z bytov a nebytových priestorov	7 640,49 €	10 668,04 €	14 171,54 €
7.	Poplatok za rozvoj	0,00 €	0,00 €	238 766,64 €
8.	Daň za psa	7 138,18 €	7 302,77 €	8 100,84 €
9.	Daň za ubytovanie	3 699,18 €	2 266,11 €	3 617,90 €
10.	Daň za užívanie verejného priestranstva	2 673,22 €	3 463,38 €	3 943,78 €
11.	Poplatok za komunálne odpady a drobné stav. odpady	116 445,38 €	133 074,41 €	148 179,80 €
	spolu:			
12.	Miestne dane	329 391,80 €	362 070,93 €	622 051,22 €
13.	Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve	639 727,00 €	863 301,98 €	1 140 866,42 €
14.	Bežné nedaňové príjmy	171 910,01 €	229 456,53 €	359 795,09 €
15.	Bežné príjmy - granty a transfery	391 001,02 €	411 700,64 €	471 165,82 €
16.	Kapitálové príjmy	759 902,39 €	1 722,00 €	200,00 €
17.	Finančné príjmy	103 516,00 €	169 080,00 €	37 699,46 €
18.	Príjmy RO s práv. subjekt.	0,00 €	0,00 €	8 053,60 €
19.	Nerozpočtované príjmy	150 636,31 €	0,00 €	0,00 €
	spolu:			
20.	Ostatné príjmy	1 576 965,73 €	811 959,17 €	876 913,97 €

³⁸ Vlastné spracovanie

1.3.3 Mimoriadne príjmy - Eurofondy

V roku 2017 bol z fondov Európskej Únie financovaný projekt na Zberný dvor Rovinka – dostavbu, dovybavenie, rozšírenie a realizáciu zberných dvorov v rámci operačného programu Kvalita životného prostredia.³⁹

V roku 2015 sa z týchto prostriedkov uskutočnila stavba Cyklocesty Rovinka, budovanie a rozvoj cyklotrasy a webová aplikácia.

Pred sledovaným obdobím boli z týchto fondov financované ešte ďalšie dva projekty.⁴⁰

³⁹ <https://bit.ly/2UFI2br>

⁴⁰ Osobný rozhovor s Ing. Tomášom Káčerom, ekonómom obce, na Obecnom úrade

2. Výdavky

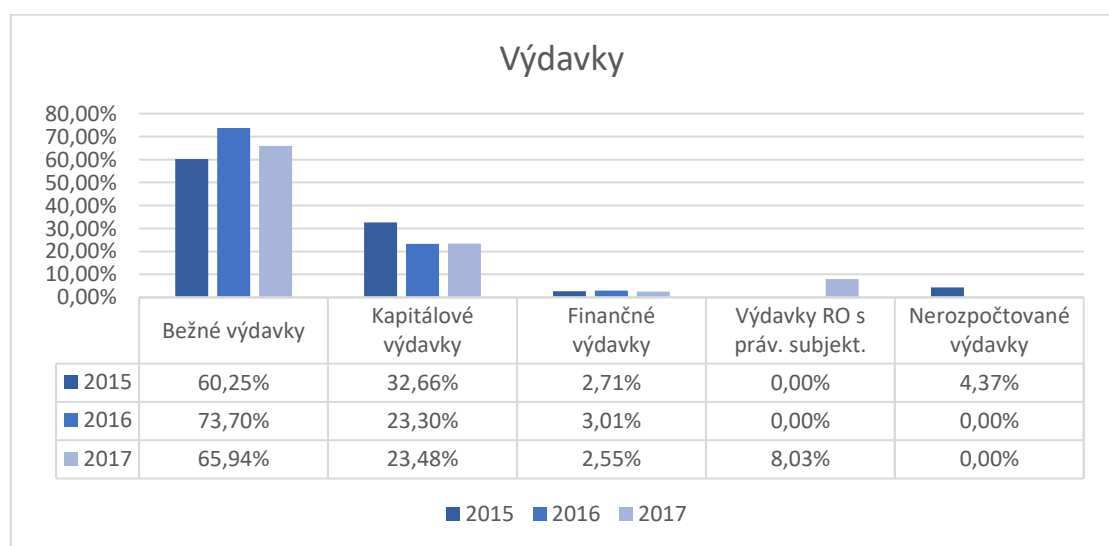
V Tabuľke2⁴¹ uvádzame stručný prehľad výdavkov obce.

Tabuľka2

Riadok č.		2015	2016	2017
1.	Bežné výdavky	1 205 392,17 €	1 465 118,11 €	1 712 494,82 €
2.	Kapitálové výdavky	653 401,68 €	463 115,70 €	609 807,72 €
3.	Finančné výdavky	54 302,09 €	59 797,09 €	66 163,32 €
4.	Výdavky RO s práv. subjekt.	0,00 €	0,00 €	208 455,09 €
5.	Nerozpočtované výdavky	87 522,10 €	0,00 €	0,00 €
	spolu:			
6.	Výdavky celkom	2 000 618,04 €	1 988 030,90 €	2 596 920,95 €

Graf2.2⁴² zobrazuje percentuálny podiel jednotlivých zložiek výdavkov na celkových výdavkoch.

Graf2.2

⁴¹ Vlastné spracovanie

⁴² Vlastné spracovanie

Projekty, na ktoré sa obec rozhodla použiť svoje zdroje v minulom roku, sú:

- výstavba modulovej základnej školy,
- výstavba školskej jedálne,
- cyklotrasa Hrádza – Železničná stanica,
- parkovisko pri železničnej stanici,
- parkovisko pri kostole,
- rekonštrukcia ulíc Školská, Rovná, Sadová,
- novostavba telocvične
a
- modernizácia verejného osvetlenia.

Dodnes bola zrealizovaná zatiaľ len výstavba základnej školy, ktorá obec stála 1 337 503,19 €. Predpokladaná cena projektov, plánovaných na rok 2019, je 1 858 000 €. Zmluvná cena verejného osvetlenia predstavuje 343 361,53 € z rozpočtu obce.⁴³

⁴³ <https://bit.ly/2Xisk2y>

3. Výsledok hospodárenia

Tabuľka⁴⁴ zobrazuje výsledky hospodárenia obce za sledované obdobie, vypočítané ako rozdiel celkových príjmov a celkových výdavkov.

Tabuľka3

Riadok č.		2015	2016	2017
1.	Príjmy celkom	2 546 084,53 €	2 037 859,46 €	2 639 831,61 €
2.	Výdavky celkom	2 000 618,04 €	1 988 030,90 €	2 596 920,95 €
3.	Výsledok hospodárenia	545 466,49 €	49 828,56 €	42 910,66 €

Z tejto tabuľky vidíme, že výsledok hospodárenia je kladný.

Znamená to, že obec nakupuje rozvážne, zbytočne sa nezadlžuje.

Môžeme z toho tiež vyvodiť, že príjmy, ktoré má obec k dispozícii sú pre jej nevyhnutné potreby a bežné fungovanie postačujúce.

⁴⁴ Vlastné spracovanie

V Tabuľke3.2⁴⁵ uvádzame podrobný prehľad príjmov a výdavkov obce za dané obdobie.

Tabuľka3.2

Riadok č.		2015	2016	2017
1.	Príjmy celkom	2 546 084,53 €	2 037 859,46 €	2 639 831,61 €
	z toho:			
2.	Bežné daňové príjmy	969 118,80 €	1 225 900,29 €	1 762 917,64 €
	z toho:			
3.	Daň z nehnuteľností	199 435,84 €	215 964,26 €	219 442,26 €
	z toho:			
4.	Daň z pozemkov	55 975,59 €	54 593,97 €	55 611,84 €
5.	Daň zo stavieb	135 819,76 €	150 702,25 €	149 658,88 €
6.	Daň z bytov a nebytových priestorov	7 640,49 €	10 668,04 €	14 171,54 €
7.	Poplatok za rozvoj	0,00 €	0,00 €	238 766,64 €
8.	Daň za psa	7 138,18 €	7 302,77 €	8 100,84 €
9.	Daň za ubytovanie	3 699,18 €	2 266,11 €	3 617,90 €
10.	Daň za užívanie verejného priestranstva	2 673,22 €	3 463,38 €	3 943,78 €
11.	Poplatok za komunálne odpady a drobné stav. odpady	116 445,38 €	133 074,41 €	148 179,80 €
	spolu:			
12.	Miestne dane	329 391,80 €	362 070,93 €	622 051,22 €
13.	Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve	639 727,00 €	863 301,98 €	1 140 866,42 €
14.	Bežné nedaňové príjmy	171 910,01 €	229 456,53 €	359 795,09 €
15.	Bežné príjmy - granty a transfery	391 001,02 €	411 700,64 €	471 165,82 €
16.	Kapitálové príjmy	759 902,39 €	1 722,00 €	200,00 €
17.	Finančné príjmy	103 516,00 €	169 080,00 €	37 699,46 €
18.	Príjmy RO s práv. subjekt.	0,00 €	0,00 €	8 053,60 €
19.	Nerozpočítované príjmy	150 636,31 €	0,00 €	0,00 €
	spolu:			
20.	Ostatné príjmy	1 576 965,73 €	811 959,17 €	876 913,97 €
21.	Výdavky celkom	2 000 618,04 €	1 988 030,90 €	2 596 920,95 €
	z toho:			
22.	Bežné výdavky	1 205 392,17 €	1 465 118,11 €	1 712 494,82 €
23.	Kapitálové výdavky	653 401,68 €	463 115,70 €	609 807,72 €
24.	Finančné výdavky	54 302,09 €	59 797,09 €	66 163,32 €
25.	Výdavky RO s práv. subjekt.	0,00 €	0,00 €	208 455,09 €
26.	Nerozpočítované výdavky	87 522,10 €	0,00 €	0,00 €
27.	Výsledok hospodárenia	545 466,49 €	49 828,56 €	42 910,66 €

⁴⁵ Vlastné spracovanie

Záver

Na základe predošlej analýzy získaných údajov sme dospeli k názoru, že príjmy obce sú dostatočné na hradenie jej bežných výdavkov.

Je však príliš závislá na dani z príjmov, napriek tomu, že ju nedostáva v plnej možnej miere. Z vlastného pozorovania môžeme povedať, že veľké množstvo obyvateľov v obci nemá prihlásený trvalý pobyt a teda obec za nich daň z príjmu nedostáva.

Dôvody sú rôzne, ale za najvýznamnejšie považujeme alarmujúce podmienky základného vzdelávania detí v minulosti.

Škola nemala a v blízkej budúcnosti opäť nebude mať dostatočné kapacity na prírastok občanov obce a z toho dôvodu sa deti učili aj v kultúrnom dome, telesnú výchovu mali v triedach a nemali ani jedáleň.

V tomto ohľade však môže ísť o nekonečný kruh kvôli tomu, že ak by spomenutí obyvatelia prihlásili svoj trvalý pobyt do našej obce a tá by za nich dostala dodatočné množstvo finančných prostriedkov z daní z príjmov, mala by možnosť zlepšiť podmienky v obecnej škole.

Ďalším nevyužitým možným zdrojom príjmov obce je nenastavenie miestnych daní na najvyššiu zákonnú úroveň. Z tohto dôvodu sme zostavili porovnanie základov a sadzieb daní určených všeobecne záväznými nariadeniami obce a zákonmi.

Daň z pozemkov je aj v zákone pre rôzne typy pozemkov nastavená rôzne.

- a) Orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady 0,8554 € /m² so sadzbou dane 0,33 %.
Najvyššia možná miera zdanenia povolená zákonom číslo 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, podľa §6 a nasledujúcich je: základ dane 0,8554 € a sadzba dane 1,25 %.

Sadzbu dane teda obec nastavila pod zákonnú úroveň.

- b) Trvalé trávnaté porasty 0,2190 € /m² so sadzbou dane 0,33 %.
Najvyššia možná miera zdanenia povolená zákonom: základ dane 0,2190 € na m², sadzba dane 1,25 %.

Aj v tomto prípade je sadzba dane pod zákonnou úrovňou.

- c) Záhrady, zastavané plochy a nádvoría 1,8500 € /m² so sadzbou dane 0,50 % až 0,60%. Najvyššia možná miera zdanenia povolená zákonom: základ dane 1,85 € na m² a sadzba dane nesmie presiahnuť 5-násobok najnižšej ročnej sadzby dane z pozemkov ustanovenej správcom dane pre pozemky podľa § 6 ods. 1 písm. b) a c).

Sadzba dane je opäť pod zákonnou úrovňou.

- d) Lesné pozemky, na ktorých sú hospodárske lesy, rybníky s chovom rýb a ostatné hospodársky využívané vodné plochy 0,3223 € /m² so sadzbou dane 0,50 %.
- Najvyššia možná miera zdanenia povolená zákonom: základ dane je hodnota pozemku bez porastov určená vynásobením výmery pozemkov v m² a hodnoty pozemku zistenej na 1 m² podľa predpisov o stanovení všeobecnej hodnoty majetku, inak určený obcou a sadzba dane 2,5 %.

Základ aj sadzba dane mohli byť v súlade so zákonom nastavené na vyššiu úroveň.

- e) Stavebné pozemky 18,5800 € /m² so sadzbou dane 1,50 %.
- Najvyššia možná miera zdanenia povolená zákonom: základ dane 1,85 € na m² a sadzba dane nesmie presiahnuť 5-násobok najnižšej ročnej sadzby dane z pozemkov ustanovenej správcom dane pre pozemky podľa § 6 ods. 1 písm. e).

Základ dane je v tomto prípade nastavený nad zákonom povolenú úroveň. Sadzba dane je približne na zákonnej úrovni.

- f) Základom dane z pozemkov, na ktorých sa nachádza zariadenie na výrobu elektriny zo slnečnej energie, transformačná stanica alebo predajný stánok, je hodnota pozemku určená vynásobením skutočnej výmery transformačnej stanice alebo predajného stánku v m² a hodnoty pozemku za 1 m² uvedenej v ods. 1 písm. e) 18,5800 € /m² so sadzbou dane 1,25 % až 1,50 %.
- Najvyššia možná miera zdanenia povolená zákonom: základ dane 1,85 € na m² a sadzba dane nesmie presiahnuť 5-násobok najnižšej sadzby dane z pozemkov ustanovenej správcom dane vo všeobecne záväznom nariadení.

Základ dane je aj v tomto prípade nastavený nad zákonom povolenú úroveň. Sadzba dane by sa mohla zvýšiť, ak by sa zvýšila pri iných typoch pozemkov.

Pri *dani zo stavieb* je základom dane výmera zastavanej plochy aj začatej v m². Ročná sadzba dane sa pohybuje medzi 0,20 € za stavby na bývanie a 1,50 € za priemyselné stavby a stavby na ostatné podnikanie.

Za každé ďalšie podlažie okrem prvého nadzemného určuje sadzbu dane vo výške 0,16 €. Najvyššia možná miera zdanenia povolená zákonom, podľa §12 ods. 1-3, je 0,33 € za m² za stavby na bývanie, aj za každé ďalšie podlažie.

Obec teda túto daň nastavila rôzne. Niektoré jej časti sú nastavené pod zákonnou úrovňou, niektoré nad – tie obec musí zmeniť najneskôr do konca roka 2023, podľa §104g ods. 3 toho istého zákona.

Daň z bytov je 0,30 € za každý aj začatý m² podlahovej plochy bytu a nebytového priestoru v bytovom dome. Pri *nebytových priestoroch* slúžiacich na podnikanie a zárobkovú činnosť je 1,50 €. Najvyššia možná miera zdanenia povolená zákonom, podľa §16 ods. 1 a 2, je 0,33 € za m² bytu a pri priestoroch využívaných na podnikateľskú činnosť môže byť daň až 3,33 €. ⁴⁶

Obec túto daň nastavila pod úrovňou zákonnej sadzby.

Správca dane poskytuje zníženie daní zo stavieb a bytov vo výške 50% vymedzenému okruhu osôb.

Poplatok za rozvoj obec určila na 35 € za m². Najvyššia možná miera zdanenia povolená zákonom číslo 447/2015 Z. z. o miestnom poplatku za rozvoj, podľa §7 ods. 1 sadzba poplatku za rozvoj je do 35 € za každý, aj začatý m² podlahovej plochy nadzemnej časti stavby. ⁴⁷

Je teda nastavený na najvyššej možnej úrovni.

⁴⁶ <https://bit.ly/2UnEYLU>

⁴⁷ <https://bit.ly/2KGS9Ig>

Pri daniach z ubytovania, za užívaného verejného priestranstva, za predajné automaty a za nevýherné hracie prístroje najvyššia možná miera zdanenia povolená zákonom nie je určená. Hľadali sme opäť v zákone číslo 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Pri poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad je cena za odvoz vo výške 1,80 € pri 120 litrovej nádobe (spolu 46,80 €/rok) a 3,60 € pri 240 litrovej nádobe (spolu 93,60 €/rok). Za drobný stavebný odpad odovzdaný na Zbernom dvore sa stanovuje sadzba poplatku vo výške 0,05 EUR/kg.

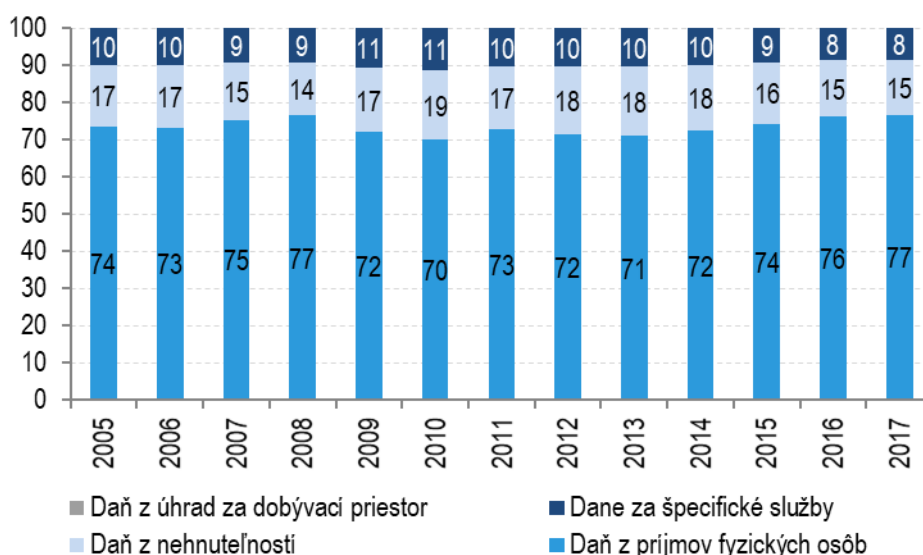
Najvyššia možná miera zdanenia povolená zákonom, §78 ods. 2, je určená tak, že sadzba poplatku nesmie byť vyššia ako súčet priemerných nákladov obce na zabezpečenie činností nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi.¹

Predpokladáme preto, že je sadzba poplatku nastavená na úrovni nákladov.

Inštitút finančnej politiky dospel k rovnakému záveru, že majetkové dane sú dlhodobo len malým zdrojom príjmov obcí na Slovensku.

Zdanenie práce zohráva kľúčovú úlohu v rozpočtoch obcí, ako vidíme v Grafe3.1.

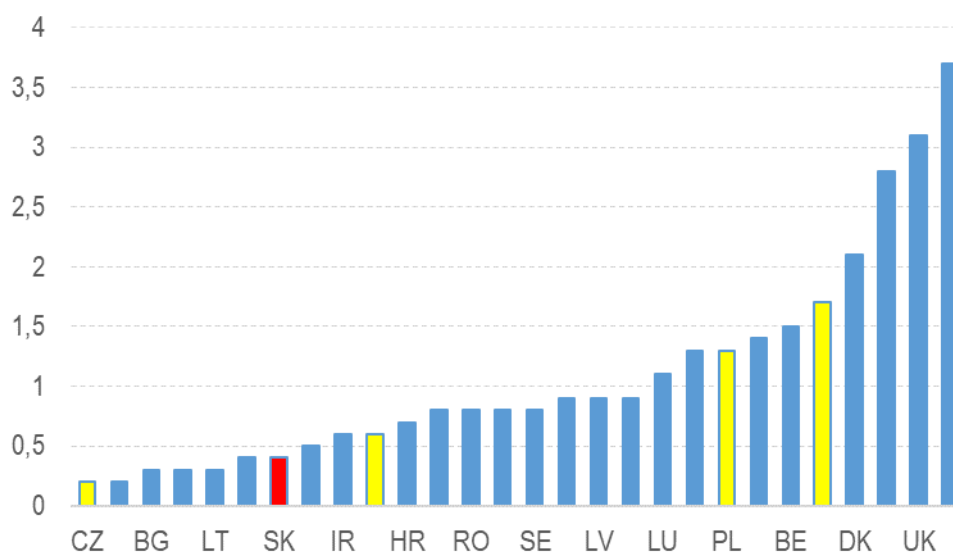
Graf3.1

V nami skúmanom období, v rokoch 2015-2017, sa výnos z miestnych daní pohyboval len okolo 23-25% daňových príjmov, zatiaľ čo podielové dane – dane z príjmov fyzických osôb okolo 74-77%.

V medzinárodnom porovnaní sa radíme ku krajinám s najnižším výnosom daní z nehnuteľností v pomere k výkonu ekonomiky, keď dosahujeme len menej ako tretinu výnosu priemeru v EÚ Graf3.2.

Graf3.2

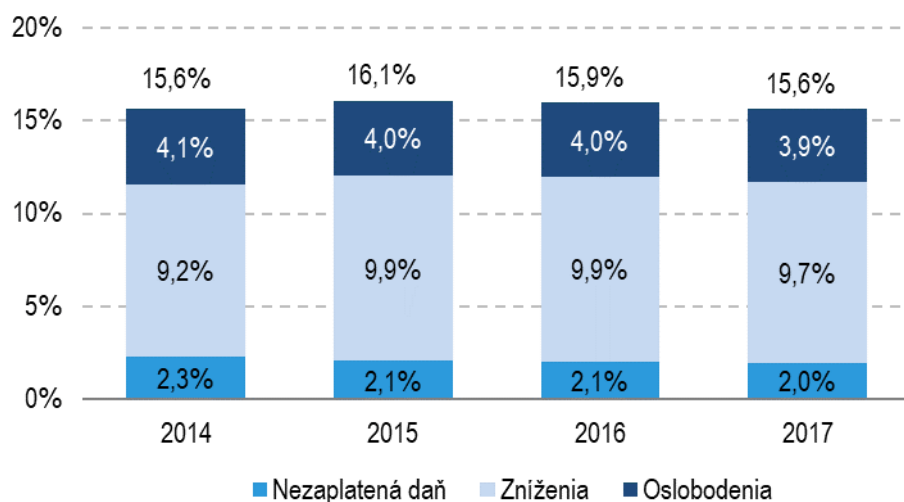
Daň z nehnuteľností je pritom ekonomicky menej škodlivá, lebo je ťažšie sa jej plateniu vyhnúť a spoločensky spravodlivejšia, lebo ju platia všetci. Predbežné odhady daňovej medzery na Slovensku potvrdzujú relatívne vysokú úspešnosť jej výberu.

Samosprávy však poskytujú významné zníženia a legálne oslobodenia od tejto dane.

Ďalšou stratou výnosu z týchto daní je nezaplatená daň. Ide o nehnuteľnosti, ktoré boli priznané v daňovom priznaní, ale daň za ne nebola zaplatená alebo nehnuteľnosti, ktoré ani priznané neboli - časť z nich tvoria nehnuteľnosti obcí.

Porovnanie zobrazujeme v Grafe3.3.

Graf3.3

48

Avšak problémom používania majetkových daní vo vyššej miere (vypočítaných na základe trhovej hodnoty) podľa nás je, že funkcia daní z príjmov, ako zabudovaných stabilizátorov je užitočná.

Ide jednak z makroekonomického pohľadu o cyklické výkyvy v ekonomike, keď v období expanzie rastú dôchodky, zvyšuje sa daň a v dôsledku toho rastú príjmy ŠR. Disponibilný dôchodok však rastie pomalšie a tým brzdí rast spotrebiteľského dopytu a zabraňuje prehriatiu ekonomiky.⁴⁹ Tieto príjmy má potom štát použiť v období krízy na stimuláciu agregátneho dopytu, tým, že zvýši verejnú výstavbu, čím sa zníži nezamestnanosť, zvýšia sa dôchodky obyvateľstva, tým kúpyschopný dopyt a ekonomika sa dostáva z expanzie.

Z mikroekonomického pohľadu potom keď jednotlivец zarába, z jeho dôchodku sa odvedú odvody do sociálnej a zdravotnej poisťovne a potom v čase nezamestnanosti alebo choroby z týchto odvodov čerpá.

Pri majetkových daniach je však ich výška rovnaká bez ohľadu na to, či má ekonomický subjekt príjmy vyššie, nižšie alebo žiadne.

⁴⁸ <https://bit.ly/2ID3feW>

⁴⁹ <https://bit.ly/2GqXSha>

Zoznam použitej literatúry

Legislatívne zdroje

Zákony

Z č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve

Z č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

Z č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

Z č. 447/2015 Z. z. o miestnom poplatku za rozvoj

Všeobecne záväzné nariadenia

VZN obce Rovinka č. 3/2004 o dani z nehnuteľností

Dodatok č. 1 k VZN obce Rovinka č. 3/2014 o dani z nehnuteľností

VZN obce Rovinka č. 3/2013 o miestnej dani za psa

VZN obce Rovinka č. 4/2013 o miestnej dani za nevýherné hracie prístroje

VZN obce Rovinka č. 5/2013 o miestnej dani za predajné automaty

VZN obce Rovinka č. 6/2013 o miestnej dani za ubytovanie

VZN obce Rovinka č. 14/2013 o miestnej dani za užívanie verejného priestranstva v obci Rovinka

VZN obce Rovinka č. 3/2017 o miestnom poplatku za rozvoj

VZN obce Rovinka č. 5/2017 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Rovinka

Knihy, monografie a články v časopisoch

Knižné publikácie

BABČÁK, V. Daňové právo na Slovensku. Bratislava : EPOS, 2015, 750 s. ISBN 978-80-562-0091-9.

BELIČKOVÁ, K. – BALÁŽI, P. – BRINDZOVÁ, Z. Verejné rozpočty. Bratislava : Ekonóm, 2015, 261 s. ISBN 978-80-225-4142-8.

GONDA, V. Ako napísať a úspešne obhájiť diplomovú prácu. Bratislava : Iura Edition, 2012, 179 s. ISBN 978-80-8078-472-0.

MIKLOŠ, I. et al. Kniha reforiem. Bratislava : Trend Visual, 2005, 66 s. ISBN 80-969378-0-4.

MUSGRAVE, R. A. – MUSGRAVEOVÁ, P. B. Verejné financie v teórii a praxi. Praha : Management Press, 1994, 946 s. ISBN 80-85603-76-4.

NEUBAUEROVÁ, E. et al. Financie územnosprávnych celkov : Praktikum. Bratislava : Ekonóm, 2009, 202 s. ISBN 978-80-225-2690-8.

SIVÁK, R. et al. Verejné financie. Bratislava : Iura Edition, 2007, 311 s. ISBN 978-80-8078-094-4.

ZDRUŽENIE MIEST A OBCÍ. Dobré ráno samospráva! Žilina : Krupa Print BIZ, 2015, 145 s. ISBN 978-80-967304-8-3.

ŽÁRSKA, E. et al. Komunálna ekonomika a politika. Bratislava : Ekonóm, 2007, 192 s. ISBN 978-80-225-2293-9.

Články v časopise

BALÁŽOVÁ, E. 2011. Comparison of fiscal autonomy in self-governing units in the Slovak republic. In *Scientific Papers of the University of Pardubice, Series D, Faculty of Economics and Administration* [online]. 2011, XVI. ročník, číslo 20 (2/2011) [04.05.2019]. Dostupné online na <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.468.3781&rep=rep1&type=pdf#page=6>. ISSN 1804-8048.

PETRÁNIKOVÁ, S. 2015. The financing of local self-government in conditions of Slovak republic. In *Information technology application* [online]. 2015, IV. ročník, 2. číslo [04.05.2019]. Dostupné online na ftp://193.87.31.84/0211700/2015_02_ita.pdf. ISSN 1338-6468 (print version), EAN 9771338646000 52.

Internetové zdroje

<https://obecrovinka.sk/o-obci/> [04.05.2019]

<https://obecrovinka.sk/dokumenty-obce/> [04.05.2019]

<https://obecrovinka.sk/vseobecne-zavazne-nariadenia/> [04.05.2019]

<http://obecrovinka.sk/projekty-financovane-obcou/> [04.05.2019]

<https://obecrovinka.sk/zberny-dvor-rovinka-dostavba-dovybavenie-rozsirenje-realizacia-zbernych-dvorov/> [04.05.2019]

[https://www.tvp.zcu.cz/cd/2014/PDF_sbornik/poliak%20\(miestne%20dane\).pdf](https://www.tvp.zcu.cz/cd/2014/PDF_sbornik/poliak%20(miestne%20dane).pdf)

[04.05.2019]

http://www3.ekf.tuke.sk/ket/subory/rozne/Fiskalna_politika_a_plat_bilancia.pdf

[04.05.2019]

<https://www.finance.gov.sk/sk/financie/institut-financnej-politiky/publikacie-ifp/komentare/22-lepsia-dan-z-nehnutelnosti-hrsti-nez-dan-z-prijmu-streche-november-2018.html> [04.05.2019]